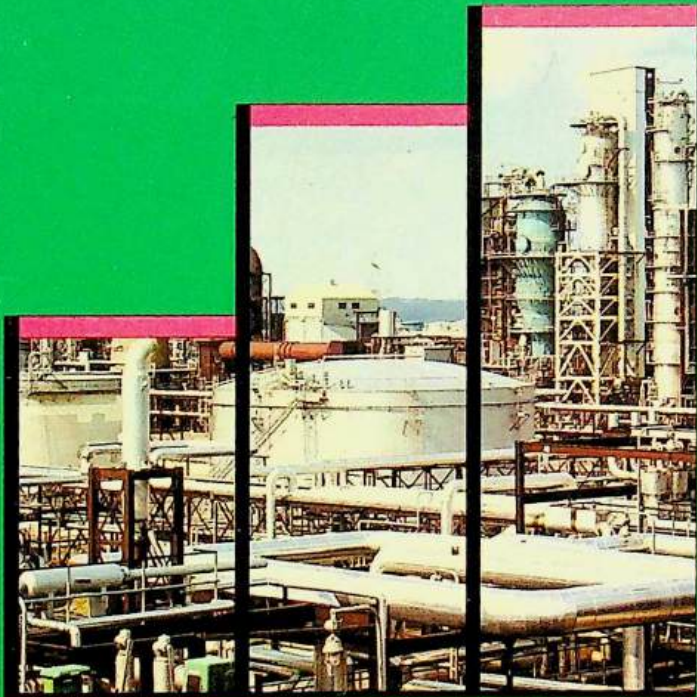

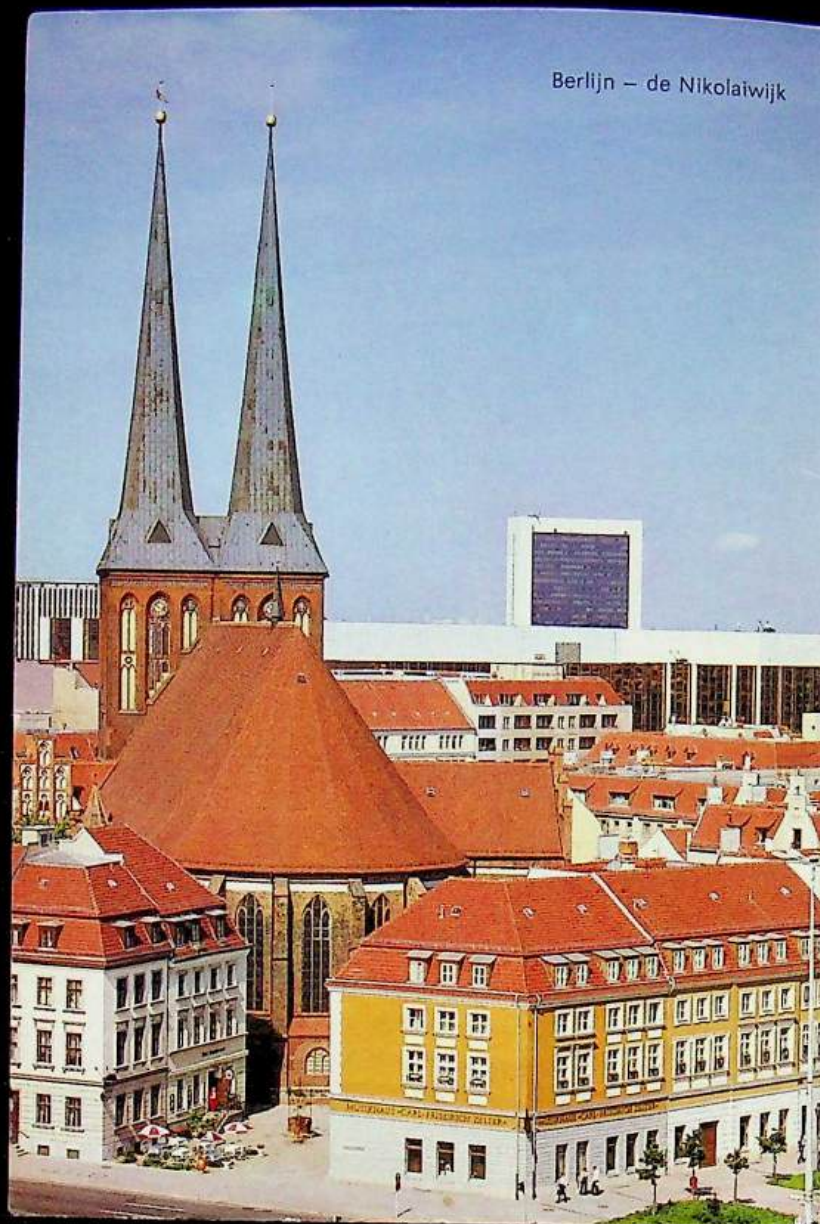
www.MinisterieVanPropaganda.org

DDR '88

Feiten en cijfers

Berlijn – de Nikolaiwijk

DDR '88

Feiten en cijfers

Inhoud

2 Politiek

De verdere uitbreiding van de samenwerking met de socialistische landen · Voor vreedzame coëxistentie en ontspanning · Samenwerking met staten in Afrika, Azië en Latijns Amerika · Gebeurtenissen op het vlak van de binnenlandse politiek · De 750-jaar-viering van Berlijn

30 Economie

Belangrijkste resultaten · Wetenschap en techniek · Industrie · Landbouw · Konsumptiegoederenproductie · Buitenlandse handel

46 Levensstandaard

Woningbouw · Inkomsten en uitgaven · Gezondheids- en sociale zorg · Onderwijs · Kunst en cultuur · Vakantie en recreatie · Sport

De aangehaalde cijfers voor 1987 steunen op het «Verslag van het centrale staatsbureau voor de statistiek van de DDR over de realisatie van het economisch plan voor 1987».

PANORAMA DDR, Persbureau voor het buitenland BV, Redactie 'DDR, een overzicht', DDR – Wilhelm-Pieck-Strasse 49, Berlin 1054, redactioneel afgesloten februari 1988, vertaling: Intertext, Uitgeverij: Zeit im Bild, Julian-Grimau-Allee, DDR – Dresden 8012, Printed in the German Democratic Republic by Grafischer Grossbetrieb Völkerfreundschaft Dresden, Berlijn 1988 8051-10

Politiek

Met grote voldoening verwelkomden regering en bevolking van de DDR de op 8 december 1987 tijdens de Sowjet-Amerikaanse top gesloten overeenkomst over de vernietiging van een hele categorie van kernwapens.

De Duitse Democratische Republiek is van oordeel dat de mensheid daarmee een stuk dichterbij het doel van een duurzaam veiliggestelde vrede is gekomen. Zij verleent haar onbeperkte steun aan het **verdrag tussen de USSR en de VS over de vernietiging van hun raketten voor de middellange en korte afstand**. Volgens haar maakt de overeenkomst de reële start met de ontwapening mogelijk. De weg naar dit resultaat werd op de eerste plaats gebaad door de moedige buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie. Tot deze historische gebeurtenis werd ook door andere regeringen, de vredesbeweging en tal van partijen en organisaties bijgedragen. **Tijdens de zitting van hun Politiek Konsultatief Komitee** in mei 1987 stelden de staten van het Verdrag van Warschau de Navo voor, om de gevaarlijke doctrine van de afschrikking te vervangen door de humanistische doctrine van de gemeenschappelijke veiligheid, zoals zij in de militaire doctrine van het Verdrag van Warschau werd vastgelegd. Tijdens deze zitting werkten de deelnemers het concept voor hun politieke samenwerking en de gemeenschappelijk te volgen lijn uit, welke het sluiten van de overeenkomst inzake de vernietiging van de middellange afstands-raketten bevorderden.

Ook de DDR heeft haar aandeel aan dit resultaat. Zij heeft er sinds het begin van de plaatsing van de kernraketten Pershing II en Cruise Missile in West-Europa haar inspanningen

op gericht, om de verwijdering van de middellange afstands-raketten uit Europa te bereiken.

De DDR ging door haar politiek van de dialoog en met eigen initiatieven mee op zoek naar wederzijds aanvaardbare en zinnige politieke oplossingen. Samen met de USSR en de Tsjechoslowaakse Socialistische Republiek heeft zij op 11 december 1987 een **overeenkomst inzake inspecties** gesloten, als bijdrage tot de realisatie van de overeenkomst voor de vernietiging van de raketten voor de middellange afstand. Ook met de VS werd een akkoord gesloten over de uit te voeren controles op het grondgebied van de DDR.

Tijdens de bijeenkomst van de representanten van het Verdrag van Warschau in december 1987 ondertekent de minister van buitenlandse zaken van de DDR, Oskar Fischer, de overeenkomst over controles.

De DDR komt er voor op, dat verdere ontwapeningsakkoorden op het eerste volgen. Daarom ondersteunt zij de intentie van de USSR en van de VS, om de strategische aanvalswapens aan beide zijden met de helft te verminderen. Bij deze en alle andere voor de vrede zo belangrijke kwesties zal de DDR met alle door gezond verstand gedragen krachten samenwerken, om tot een brede doorbraak te kunnen komen zowel bij de geleidelijke vermindering van de nucleaire als van de konventionele wapens.

Appel

Niets wensen de volkeren zo dringend als de vrede. Zij is het kostbaarste bezit van de mensheid. Alles wat zij heeft voortgebracht staat op het spel, wanneer het tot een thermonukleair konflikt komt. De ontwapening, met name de vernietiging van de kernwapens, is de sleutel om het geheel aan huidige problemen van de mensheid tot een oplossing te brengen.

Daarom ook werd het pril begin met de nucleaire ontwapening, mogelijk gemaakt door de Sowjet-Amerikaanse overeenkomst van 8 december 1987 over de vernietiging van de atomaire raketten voor de middellange en de korte afstand en de beoogde halvering van het strategisch rakettenpotentieel, door de mensen met voldoening en vertrouwen opgenomen.

De volkeren van de wereld willen verdere stappen van nucleaire ontwapening, het gevaar van een nukleair inferno is immers nog lang niet geband. Iedere weg naar een kernwapenvrije, vreedzame wereld moet worden betreden. Daartoe behoort het vastleggen van kernwapenvrije regio's, zones en korridors. Kernwapenvrije zones bestaan reeds en bewijzen hun nut in Latijns Amerika en in het zuiden van de Grote Oceaan. Overal in noord en zuid,

in oost en west wint de idee van kernwapenvrije zones aan aantrekkingskracht.

De DDR die zoals men weet met een groot engagement opkomt voor een kernwapenvrije korridor in Midden-Europa en voor de continentale en mondiale vernietiging van alle kernwapens, beschouwt een internationale gedachtenwisseling van leidinggevende representanten van staten, regeringen en parlementen, van partijen, vakbonden, jeugd-, sport- en vrouwenorganisaties, vredesbewegingen, verenigingen van wetenschappers, kunstenaars, van kerken en religieuze groeperingen en andere belangstellende kringen en persoonlijkheden over kernwapenvrije zones als uitermate aktueel.

Daarom werd vandaag in Berlijn, de hoofdstad van de DDR, een nationaal komitee ter voorbereiding van een «Internationale bijeenkomst voor kernwapenvrije zones» gevormd, die van 20 tot en met 22 juni 1988 in Berlijn zal plaatsvinden.

Wij richten ons tot de vertegenwoordigers van de verschillende politieke en religieuze richtingen, met de meest uiteenlopende beroepen en behorend tot alle mogelijke generaties in alle werelddelen met het verzoek, de voorbereiding van deze internationale bijeenkomst, waar een zakelijke en open dialoog voor vrede en ontwapening gevoerd moet worden, te ondersteunen.

Berlijn, 18 februari 1988

Erich Honecker

Algemeen sekretaris van het centraal komitee van de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland en voorzitter van de staatsraad van de Duitse Democratische Republiek

Beschermheer van het voorbereidingskomitee van de DDR voor een «Internationale bijeenkomst voor kernwapenvrije zones»

De verdere uitbreiding van de samenwerking met de socialistische landen

De DDR is bij de ontplooiing van de betrekkingen met de andere socialistische landen ook in 1987 een goed stuk vooruitgekomen. De vieringen naar aanleiding van de **70e verjaardag van de Grote Socialistische Oktoberrevolutie** in Moskou waren bij uitstek een gebeurtenis van internationale betekenis. De deelname van 178 delegaties bevestigde de instemming van de meest brede maatschappelijke en politieke krachten in de wereld ten overstaan van de konsekwente vredespolitiek van de USSR. De DDR volgt de processen ter versnelling van de sociaal-ekonomische ontwikkeling en de verdere verhoging van het levenspeil in de Sowjet-Unie en de andere socialistische landen met grote aandacht. De DDR en de USSR troffen maatregelen die erop gericht zijn, hun betrekkingen op een kwalitatief nieuw niveau verder te ontwikkelen.

Bij de samenwerking met de socialistische staten laat de DDR er zich door leiden, de kooperatie te verstevigen rekening houdend met de verscheidenheid van de landen, met wederzijds vertrouwen en wederzijds voordeel.

De **43e zitting van de Raad voor Wederzijdse Ekonomische Hulp** op 13 en 14 oktober 1987 in Moskou had tot doel, de samenwerking binnen de RWEH nog effectiever te organiseren. De zitting besloot tot de «Reorganisatie van de multilaterale samenwerking en van de socialistische ekonomische integratie alsook van de werkzaamheden van de RWEH». Onder andere werden de volgende documenten ondertekend:

- een konventie over het systeem van kwaliteitsbepaling en van certificatie,
- overeenkomst inzake het internationaal centrum voor informatika en elektronika,
- algemene overeenkomst over de samenwerking bij de ont-

wikkeling van de verenigde systemen voor elektrische energie,

- dokument over de verlenging en aanvulling van de overeenkomst inzake uitrustingen voor kerncentrales.

De **ontmoetingen van de leidinggevende representanten** waren van groot voordeel voor de samenwerking van de socialistische landen.

Zo konden de staatshoofden van de DDR en Polen, Erich Honecker en Wojciech Jaruzelski, tijdens hun ontmoeting in september 1987 in Berlijn een positieve balans opmaken van de kooperatie van de beide landen tijdens de afgelopen twee jaar. Zij spraken hun waardering uit voor de hechte vriendschap en legden gemeenschappelijke plannen vast, om de jeugd van beide landen nog nader tot elkaar te brengen.

In Bulgarije ondertekenden Erich Honecker en Todor Zjivkoff een programma, dat de verruiming van de ekonomische en wetenschappelijk-technische samenwerking tussen beide staten tot het jaar 2000 omvat.

Ook de ontmoeting van Erich Honecker met Nicolae Ceausescu in Roemenië diende voor de wederzijdse gedachtenwisseling over kwesties met betrekking tot de maatschappelijke ontwikkeling. Er werden overeenkomsten gesloten inzake de intensivering van de verdere samenwerking.

Na het bezoek van Erich Honecker in 1986 aan China, verbleef de algemeen sekretaris van het centraal komitee van de kommunistische partij van China, Zhao Ziyang, in 1987 in Berlijn. Beide politici besloten tot een omvangrijke uitwisseling van informatie en ervaringen op het gebied van het ekonomisch beleid en van het staats- en rechtswezen. Verschillende akkoorden legden de samenwerking van beide landen vast op het gebied van de bouwnijverheid, de elektrische energie, de ekonomie, de land- en bosbouw en de voedingsmiddelenindustrie. De «Exporttentoonstelling van de DDR» in Peking in april 1988 toont fabriekaten en engeneering uit de

Ontmoeting van Erich Honecker met Michail Gorbatsjow tijdens de feestelijkheden ter herdenking van de Oktoberrevolutie, welke in november 1987 in Moskou plaatsvonden.
Welkomsgroet voor de gast uit de DDR in Bulgarijes hoofdstad Sofia

Minister-president Willi Stoph in een bontfabriek in de Mongoolse industriestad Darchan
De algemeen sekretaris van het centraal komitee van de Kommunistische Partij van China, Zhao Ziyang, aan een Berlijnse school, die de naam 'Marschall Zhu De' draagt

DDR op tal van gebieden. Centraal stonden topproducten uit de metaalverwerkende industrie.

Een officieel vriendschappelijk bezoek bracht de voorzitter van de ministerraad van de DDR, Willi Stoph, aan de Mongoolse Volksrepubliek. Er werd onder meer beraadslaagd over concrete maatregelen, om het programma op lange termijn voor de wetenschappelijk-technische samenwerking van de DDR en de Mongoolse Volksrepubliek tot het jaar 2000 te verwezenlijken.

Voor vreedzame coëxistentie en ontspanning

De DDR zette haar inspanningen voor vrede, ontspanning, ontwapening en wederzijds voordelige samenwerking bij de betrekkingen met kapitalistische landen voort.

Bij de politieke dialoog met regeringen, parlementen, partijen en andere maatschappelijke krachten werkte zij voor een brede coalitie van alle krachten van de vrede, van gezond verstand en van realisme.

Uit het onderhoud van Erich Honecker met de Finse president, dr. Mauno Koivisto, einde september in Berlijn sprak een hoge graad van overeenstemming over de fundamentele problemen van onze tijd. De resultaten van dit bezoek beschouwt men in de DDR als voorbeeld voor de betrekkingen tussen staten met een verschillend maatschappelijk stelsel.

De staatsbezoeken van Erich Honecker in juni aan Nederland en in oktober aan België hadden vooral het bespreken van fundamentele kwesties inzake het veiligstellen van de vrede tot doel. De overeenstemming in een reeks van belangrijke kwesties is des te belangrijker, omdat deze tussen staten werd bereikt die tot verschillende politieke en militaire bondgenootschappen behoren.

Van aanzienlijke betekenis voor de veiligheid, stabiliteit en samenwerking in Europa was ook het officieel bezoek van Erich Honecker begin 1988 aan Frankrijk. Tijdens de gedach-

tenwisseling over problemen met betrekking tot ontwapening en het behoud van de vrede waren beide partijen het erover eens, dat het verschil van systeem en bondgenootschap geen dialoogstop mag betekenen. De handels- en kulturele betrekkingen moeten verder worden uitgebreid.

Het officieel bezoek van het staatshoofd van de DDR aan de BRD van 7 tot en met 11 september was het resultaat van de politiek van gezond verstand en van realisme. Het genoot de volledige steun van de DDR-bevolking en brede instemming onder de burgers van de BRD. Het beslissende resultaat van dit bezoek was de verstrekkende overeenstemming van beide staten, dat in het atoomtijdperk de vrede niet door bewapening maar alleen door ontwapening en gemeenschappelijke veiligheid in stand kan worden gehouden en gestabiliseerd. Beide staten hadden hun steun voor de vernietiging van de raketten voor de middellange afstand in Europa bekrachtigd. De regeringen van de DDR en van de BRD troffen overeenkomsten op het gebied van de milieubescherming, de bescherming tegen gevaarlijke straling en op het terrein van wetenschap en techniek. Het bezoek van Erich Honecker onderstreepte met nadruk het volkenrechtelijk karakter van de betrekkingen tussen beide Duitse staten. In zijn brief van 16 december 1987 aan de bondskanselier van de BRD Helmut Kohl, stelde Erich Honecker voor om de Overeenkomst van Washington niet in gevaar te brengen door het invoeren of uitbreiden van andere wapensystemen. Hij verwees naar het belang dat beide Duitse staten hebben bij het sluiten van een akkoord over een mondiaal controleerbaar verbod van ontwikkeling, productie, opslag en inzet van chemische wapens. De DDR is er ook toe bereid, af te zien van een modernisering van bepaalde wapensystemen voor de korte afstand.

Met talrijke voorstellen zette de DDR zich in voor een succesvolle voortzetting van het KEVS-proces. Zij pleit voor onderhandelingen over wapenbeperking en ontwapening op konventioneel gebied van de Atlantische Oceaan tot aan de

Het staatshoofd van de DDR in een konstruktieve dialoog met representanten van Westeuropese staten. De gesprekken met de Nederlandse regeringsleider Ruud Lubbers (links bovenaan), de Belgische koning Boudewijn I (links onderaan), de president van de Franse Re-

publiek, François Mitterrand (rechts bovenaan) en met de bondskanselier van de BRD, Helmut Kohl (rechts onderaan) stonden in dienst van de samenwerking op alle gebieden van de KEVS-Slotakte.

Oeral. Zij ondersteunt de voorstellen van Michail Gorbatsjov, om de militaire activiteiten op het noordelijk halfrond te beperken en te reduceren, en het noordpoolgebied tot een zone van duurzame vrede te maken. De DDR komt op voor de bevrijding van de Balkan van atomaire en chemische wapens. Zij zet haar inspanningen voor het vastleggen van een kernwapenvrije korridor en een van chemische wapens vrije zone in Midden-Europa voort.

De verenigingen voor vriendschap en samenwerking met de DDR, welke in 70 landen hun activiteiten ontplooiën, en hun partnerorganisaties binnen de 'Liga für Völkerverfreundschaft der DDR' zetten zich geëngageerd in voor vriendschap en vertrouwen onder de volkeren. De betrekkingen tussen honderden van stedenbanden vulden zich met leven. Naar aanleiding van de 750-jaar-viering van Berlijn stelden meer dan 40 hoofdsteden ter wereld de hoofdstad van de DDR als hun partnerstad voor. Talrijk waren de activiteiten die de Vriendschapsverenigingen organiseerden. DDR-weken bijvoorbeeld in Frankrijk, in Italië en in het Amerikaanse Minneapolis, een maand van de vriendschap in meerdere Indiase bondsstaten en eerdere activiteiten in Mexico en Argentinië maakten daar net zo goed deel van uit als de grote tentoonstellingen «Partner DDR» in de Oostenrijkse stad Linz en «Berlijn vandaag: ontmoeting met de DDR» in Madrid. Vele miljoenen gasten bezochten de culturele en informatiecentra van de DDR in het buitenland.

De burgers van de DDR ondersteunden de vredesinspanningen van hun regering op talrijke manieren.

Duizenden van arbeidskollektieven namen de verplichting op, om met grote inspanningen op de arbeidsplaats hun bijdrage voor de vrede te leveren. In Dresden namen 150.000 mensen deel aan een indrukwekkende vredesmanifestatie naar aanleiding van de 42e verjaardag van de verwoesting van hun stad tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tij-

dens de «Olof-Palme-vredesmars voor een kernwapenvrije korridor in Midden-Europa» kwamen duizenden burgers van de DDR samen met buitenlandse deelnemers. Zij ondersteunden het initiatief voor een korridor, welke zich zal uitstrekken op telkens 150 kilometer op het grondgebied van de BRD, de DDR en Tsjechoslowakije, dus van circa 300 kilometer in totaal. De mars had gelijktijdig in de DDR, de BRD, de Tsjechoslowaakse Socialistische Republiek, in Oostenrijk en in Zweden plaats.

Samenwerking met staten in Afrika, Azië en Latijns Amerika

Ook in 1987 heeft de DDR haar betrekkingen met staten en volkeren van Azië, Afrika en Latijns Amerika uitgebreid en zich voor de oplossing van de meest dringende problemen van de ontwikkelingslanden ingezet. Vastbesloten en solidair staat zij aan de zijde van de Afrikaanse frontstaten, van het ANC en de SWAPO.

- Zij veroordeelde de Apartheidspolitiek en de terreurdaden van de door Zuid-Afrika geleide bendes.
- Als basis voor het stopzetten van de oorlog tussen Irak en Iran ondersteunt de DDR de veiligheidsresolutie 598 en komt ze op voor het Sowjet-voorstel om alle buitenlandse oorlogsschepen in de Perzische Golf door strijdkrachten van de VN te vervangen.
- Zij pleit voor een internationale vredeskonferentie over het Nabije-Oosten met de gelijkberechtigde deelname van de PLO.
- Tijdens een ontmoeting met de president van Nicaragua Daniel Ortega in Moskou sprak Erich Honecker zijn waardering uit voor de bijdrage van Nicaragua tot de verruiming van de Vredesovereenkomst van Guatemala.
- De DDR ondersteunt de in de «Deklaratie van Stockholm»

Uit de Overeenkomst van 8 december 1987 tussen de Unie van Socialistische Sowjetrepublieken en de Verenigde Staten van Amerika over de vernietiging van hun raketten voor de middellange en de korte afstand

... voor likwidatie komen aan Sowjet-zijde 826 geplaatste en niet-geplaatste raketten voor de middellange afstand in aanmerking, waarvan 470 gestationeerde raketten voor de middellange afstand; aan Amerikaanse zijde 689 raketten voor de middellange afstand, waarvan 429 gestationeerde raketten voor de middellange afstand. Voor wat de raketten voor de korte afstand betreft, worden er aan Sowjet-zijde 926 gestationeerde en niet-gestationeerde raketten, aan Amerikaanse zijde 170 van dergelijke raketten vernietigd.

Uittreksel uit het document over de militaire doctrine van de lidstaten van het Verdrag van Warschau van 29 mei 1987

I. De militaire doctrine van de lidstaten van het Verdrag van Warschau heeft een uitsluitend defensief karakter. Zij gaat ervan uit, dat onder de huidige voorwaarden de regeling van geschilpunten met militaire middelen in geen geval toelaatbaar is.

De lidstaten van het Verdrag van Warschau zullen nooit en onder geen enkele voorwaarde militaire handelingen tegen om het even welke staat of bondgenootschap van staten beginnen ... Zij zullen nimmer als eerste kernwapens inzetten.

vervatte oproep van het Zes-Staten-Initiatief om het proces van de nukleaire ontwapening voort te zetten en onomkeerbaar te maken.

Gebeurtenissen op het vlak van de binnenlandse politiek

De werkzaamheden van de volksvertegenwoordigingen werden gekenmerkt door een uitgesproken medewerking van miljoenen werkers aan alle beslissingen. De burgers namen intensiever deel aan het oplossen van aangelegenheden van openbaar belang.

De Volkskamer, het hoogste machtsorgaan van de staat en tevens het enige constitutionele en wetgevende lichaam in de DDR, nam talrijke wetten aan welke de verwezenlijking van de koers van eenheid van economisch en sociaal beleid en de systematische vervolmaking van de socialistische democratie tot doel hebben.

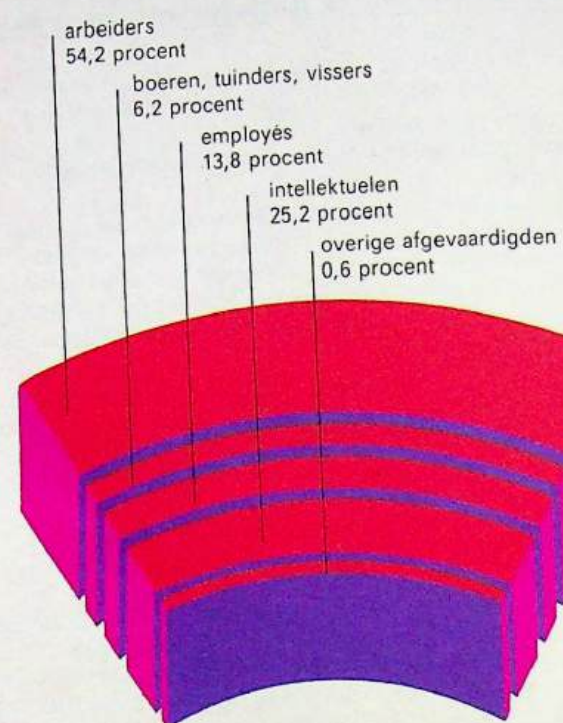
Toen de Wet op het economisch plan en de staatsbegroting werden aangenomen kon bijvoorbeeld worden vastgelegd, dat meer dan 6 miljoen mensen uit de beroepsbevolking met circa 650.000 voorstellen aan de uitwerking van de plannen hadden deelgenomen.

De afgevaardigden beraadslaagden over de overeenkomsten welke de DDR in 1987 met talrijke landen sloot en keurden ze goed.

Nadat de staatsraad van de DDR ertoe had besloten de doodstraf af te schaffen, stemden de afgevaardigden in de Volkskamer over de noodzakelijke verandering van het Wetboek van strafrecht. Naar aanleiding van een algemene amnestie werden de straffen van 24.621 personen kwijtgescholden.

Sociale samenstelling van de Volkskamer
naar het geleerde beroep

(zittingsperiode vanaf 8 juni 1986)

De fracties van de Volkskamer	Het aantal afgevaardigden (in totaal 500)
Socialistische Eenheidspartij van Duitsland (SED)	127
Demokratische Boerenpartij van Duitsland (DBD)	52
Christelijke Demokratische Unie van Duitsland (CDU)	52
Liberale Demokratische Partij van Duitsland (LDPD)	52
Nationale Demokratische Partij van Duitsland (NDPD)	61
Vrije Duitse Vakverbond (FDGB)	37
Vrije Duitse Jeugd (FDJ)	32
Demokratische Vrouwenbond van Duitsland (DFD)	21
Kultuurbond van de DDR (KB)	14
Vereniging voor wederzijdse boerenhulp (VdgB)	

Het samenwerken van alle partijen en massaorganisaties en hun gemeenschappelijke inspanningen voor de verdere ontwikkeling van de socialistische maatschappij vonden hun neerslag in de partijkongressen welke vier partijen in 1987 hielden (het elfde partijcongres van de SED had reeds in 1986 plaats), en in de kongressen van talrijke organisaties.

Op het veertiende partijcongres van de Liberale Demokratische Partij van Duitsland in april, legden de gedelegeerden hun «Vredesoproep uit Weimar» getuigenis af van hun bereidheid de vredespolitiek van de regering van de DDR te willen steunen. Door het initiatief van hun partij onder het motto «Bijdrage van de bondgenoten tot de economische groei» willen de leden de economische ontwikkeling van de DDR opvoeren. Meer dan 11.000 leden van de LDPD zijn afgevaardigde.

De Demokratische Boerenpartij van Duitsland kwam einde april voor haar twaalfde partijcongres te Rostock bijeen. De leden van de DBD pleegden overleg over hun inspanningen voor de stabiele verzorging van de bevolking met voedingsmiddelen. Konkrete verplichtingen hadden ook betrekking tot het ter beschikking stellen van grondstoffen voor de industrie.

Politieke partijen en massaorganisaties

Socialistische Eenheidspartij van Duitsland (SED)

De SED is de leidinggevende partij in de DDR. Ontstaan uit de vereniging van de beide Duitse arbeiderspartijen KPD en SPD in het voorjaar van 1946, zet de SED alle revolutionaire tradities van de Duitse arbeidersbeweging voort. Van de SED zijn meer dan 2 miljoen burgers lid.

Demokratische Boerenpartij van Duitsland (DBD)

Als democratische partij van werkende boeren op 29 april 1948 opgericht, levert de DBD een belangrijke bijdrage tot de versteviging van het bondgenootschap tussen de arbeidersklasse en de kooperatieboeren en tot de verdere socialistische ontwikkeling op het platteland. De DBD telt circa 115.000 leden.

Christelijke Demokratische Unie van Duitsland (CDU)

De op 26 juni 1945 opgerichte partij verenigt 140.000 burgers, die uit christelijke ethiek en traditie actief zijn voor vrede, menswaardigheid en sociale rechtvaardigheid en die bewust mede vorm geven aan het socialisme.

Liberale Demokratische Partij van Duitsland (LDPD)

De partij leidt haar politieke motivatie af uit de strijd van vooruitstrevende burgerlijke demokraten voor de zaak van het volk. Zij richt zich hoofdzakelijk tot ambachtslieden, neringdoenden en intellectuelen. De LDPD werd opgericht op 5 juli 1945. Zij telt thans meer dan 100.000 leden.

Nationale Demokratische Partij van Duitsland (NDPD)

De NDPD – op 25 mei 1948 opgericht – richt zich vooral tot burgers, die uit de voormalige kleinburgerlijke geledingen komen. Onder de nagenoeg 110.000 leden vindt men

vooral partikuliere en in kooperatief verband werkende ambachtslieden, neringdoenden en kunstenaars.

Vrije Duitse Vakverbond (FDGB)

Het FDGB is de uniforme, vrije en onafhankelijke vakorganisatie. Er zijn meer dan 9 miljoen leden in georganiseerd. Het FDGB werd opgericht op 15 juni 1945.

Vrije Duitse Jeugd (FDJ)

De FDJ is de zelfstandige eenheidsorganisatie van de jeugd. Zij heeft circa 2,3 miljoen leden, dat is ongeveer drie vierde van alle jongeren op de leeftijd van 14 tot en met 25 jaar. De FDJ werd opgericht op 7 maart 1946.

Demokratische Vrouwenbond van Duitsland (DFD)

De DFD is de uniforme massaorganisatie van de vrouwen. Zij stelt zich tot taak, om de vrouwen uit alle bevolkingslagen voor actieve medewerking aan de samenleving te winnen. Van de op 8 maart 1947 opgerichte DFD zijn ongeveer 1,5 miljoen vrouwen lid.

Kultuurbond van de DDR (KB)

De Kultuurbond werd opgericht op 3 juli 1945 en telt meer dan 265.000 leden. In 10.000 interesseverenigingen en basisafdelingen wijden zij zich aan alle facetten van het cultureel gebeuren.

Vereniging voor wederzijdse boerenhulp (VdgB)

De VdgB is een massaorganisatie van de kooperatieboeren en tuinders. De 570.000 leden bevorderen de landbouwproductie door middel van duizenden voorzieningsinstellingen, uitleenposten en werkplaatsen.

Op haar dertiende partijcongres in mei te Leipzig ondersteunde de **Nationale Democratische Partij van Duitsland**, dat de daadwerkelijke medewerking van haar leden op alle maatschappelijke gebieden de weerspiegeling is van de idee en de praktijk van verbondenheid van met elkaar bevriende partijen en organisaties. De ambachtslieden en neringdoenden binnen de NDPD namen in hun oproep op zich, om de taken in het staatsplan voor 1987 en 1988 door voorbeeldig werk te overtreffen.

De leidende gedachte van het zestiende partijcongres van de **Christelijke Democratische Unie van Duitsland** luidde, in

Gedachtenwisseling tussen de voorzitters van alle partijen en de voorzitter van de Nationale raad bij de algemeen sekretaris van het centraal comité van de SED en voorzitter van de staatsraad van de DDR

dienstbaarheid aan de naasten en aan de vrede. In oktober beraadslaagden de christendemokraten in Dresden over hun karakteristieke bijdrage binnen het bondgenootschap van alle maatschappelijke krachten. Door voor de vrede en de verdere ontwikkeling van de maatschappij op te komen, ondersteunen de leden van de CDU de op het algemeen welzijn gerichte politiek van de staat. Er werken 23.500 van hun leden als afgevaardigde mee in de volksvertegenwoordigingen.

Het elfde congres van het **Vrije Duitse Vakverbond** hield in april in Berlijn zitting. De resultaten van het congres ver-

De voorzitter van het bondsbestuur van het FDGB H. Tisch in gesprek met de vakbondsfunctionaris en staalbouwbrigadier G. Urbick in het bedrijf voor de bouw van kranen in Eberswalde

aanschouwelijk de groeiende invloed van de vakbonden op het economisch en sociaal proces. Door het vakbondsinitiatief, de socialistische mededinging, willen de werkers vooral de ontwikkeling en brede toepassing van de sleuteltechnologieën in het bedrijfsleven versnellen. Een met succes bekronde vakbondspolitiek wordt tevens door maatregelen inzake sociaal beleid gekenmerkt, waartoe samen met de regering werd besloten. Daartoe behoren:

- de verhoging van het kindergeld, waarvoor de staat nog eens jaarlijks meer dan 2 miljard mark ter beschikking stelt,
- de verlenging van de jaarlijkse vakantie voor oudere werkers met 5 werkdagen. (Zie onder hoofdstuk Levensstandaard).

Op het dertiende Boerenkongres van de DDR in mei stonden de zekere perspectieven van de coöperatieboeren en hun taken bij de omvangrijke intensivering van de landbouw in het brandpunt van de belangstelling. Vooral bij de gewassenteelt willen de coöperatieboeren de opbrengsten en prestaties gestaag opvoeren. De directe deelname aan de leiding van de staat komt daarin naar voren, dat 23 procent van de afgevaardigden in de volksvertegenwoordigingen tot de coöperatieboeren behoort.

In maart zetelde het elfde Bondskongres van de Domowina. Dit kollege van in de DDR levende burgers van Sorbische nationaliteit sprak zijn waardering uit voor de betrekkingen van wederzijdse achting en gelijkberechtiging tussen de Sorben en de andere burgers van het land. Daarvan getuigen de werkzaamheden van de 2.285 Sorbische afgevaardigden in de DDR. Het kongres besteedde veel aandacht aan de zorg voor de Sorbische taal en cultuur.

In het kader van het Kongres van protestantse kerken in 1987 in Berlijn en de Ontmoeting van katholieken in 1987 in Dresden kwamen christenen uit de DDR en gasten uit het bui-

tenland samen. Duizenden protestantse en katholieke christenen ontmoetten elkaar bij kerkelijke vieringen en namen door gesprekken en vredesfora aan de kerkelijke dialoog deel.

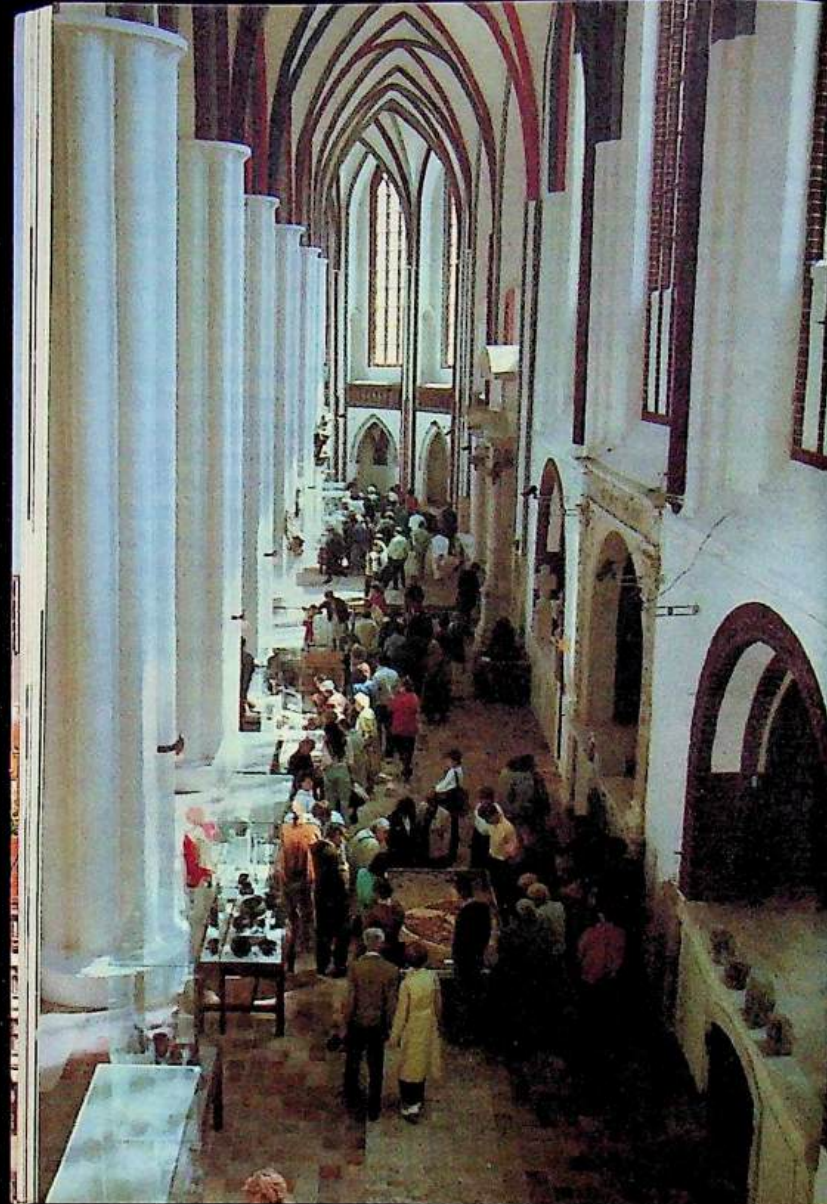
De 750-jaar-viering van Berlijn

De hoofdstad van de DDR bood tijdens het jubileumjaar zo echt de aanblik van het pulserende politieke, economische, wetenschappelijke en kulturele centrum van het land. De moderne industrie en de instellingen voor research van de stad behaalden opmerkelijke resultaten in wetenschap en produktie. Ook het woningbouwprogramma veranderde de stad zichtbaar. Er ontstonden drie nieuwe stadsdelen, oudere stadswijken werden gemoderniseerd en de verdere vernieuwing van het stadscentrum ging goed vooruit.

Berlijn deed in 1987 vooral als centrum van de politieke dialoog van zich spreken. Onder het motto «Politiek voor de vrede en voor het welzijn van de mensen» kwamen in juni burgemeesters van 168 steden op alle continenten naar hier. Deze ontmoeting diende er voornamelijk voor, om de volkenbindende betrekkingen op gemeentelijk vlak te intensiveren.

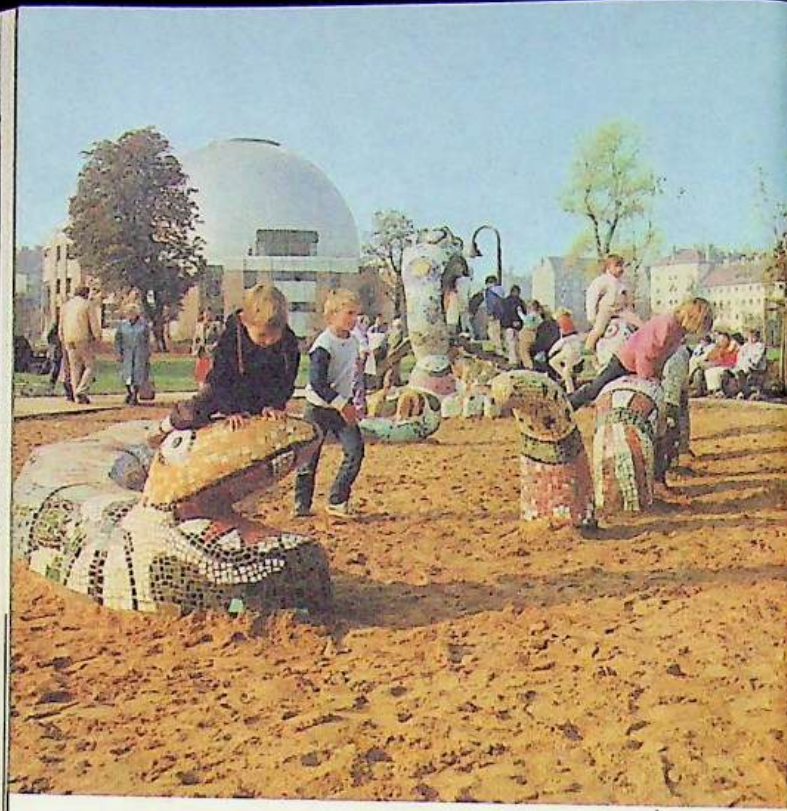
Het internationaal schrijversgesprek begin mei, met als leuze «Berlijn – een plaats voor de vrede» bracht tijdens een manifestatie meer dan 60 auteurs uit talrijke landen samen met duizenden Berlijners.

Het Berlijn-jubileum werd door de burgers uit het gehele land medegeorganiseerd. Meer dan 2.200 evenementen weerspiegelden op indrukwekkende wijze het internationale karakter van de hoofdstad. Nationale en internationale gastvoorstellingen trokken miljoenen bezoekers.

De Nikolaikerk, het oudste behouden gebleven gebouw van Berlijn uit de eerste helft van de 13e eeuw werd na de wederopbouw in mei '87 met een tentoonstelling over de geschiedenis van Berlijn geopend.

Tijdens de 750-jaar-viering van Berlijn: De voorzitter van de staatsraad van de DDR Erich Honecker ontvangt de burgemeesters uit 168 steden overal ter wereld.

Voor het nieuwe planetarium in het Berlijnse Ernst-Thälmannpark. De kern van het drie verdiepingen tellende gebouw is het Cosmorama met meer dan 100 speciale projectoren uit het VEB Carl-Zeiss-Jena.

Feestelijke optocht naar aanleiding van het 750-jarig jubileum met 700.000 toeschouwers: gedurende vijf uur gaven ongeveer 40.000 deelnemers 30 taferelen te zien uit het verleden en heden van de stad. Meer dan 350 muziekgroepen, honderden koetsiers en ruiters met hun paarden namen deel aan het 10 km lange corso.

Ekonomie

Het bedrijfsleven is op het gebied van de intensivering verder goed vooruitgekomen. De planekonomie funktioneerde uitstekend. Zij bewees flexibel en dynamisch te zijn en was de waarborg voor de aanhoudende economische stabiliteit en sociale zekerheid. Het toenemend invoeren van wetenschappelijk-technische vernieuwingen voltrok zich bij een gewaarborgde volledige werkgelegenheid.

De economische prestatiekracht van het bedrijfsleven werd verder opgevoerd. De ontwikkeling van sleuteltechnologieën en hun snelle toepassing in de produktie van de kombinaten kwamen sterker op het voorplan te staan.

Belangrijkste resultaten

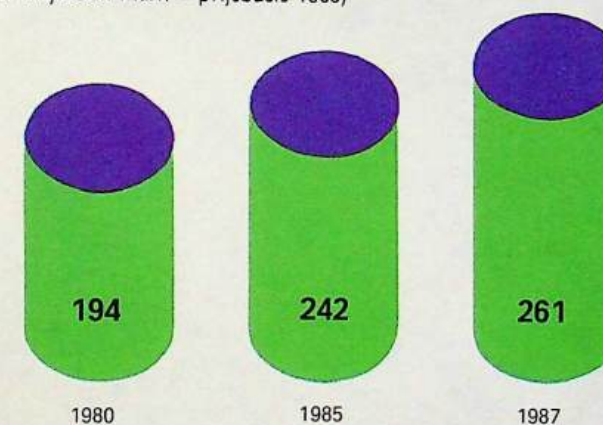
- Het geproduceerd nationaal inkomen steeg met 4 procent. Hierdoor kon de permanente groei worden voortgezet, hoewel de in het plan verwachte stijging van 4,5 procent niet helemaal werd bereikt. Van bijzondere betekenis nochtans was, dat de groei van meer dan negen miljard mark volledig op de gestegen arbeidsproduktiviteit berustte, hetgeen voor het eerst in 1986 het geval was.
- De arbeidsproduktiviteit nam in het gehele bedrijfsleven met vier procent toe. Zij steeg in de kombinaten van de industrie met 6,6 procent en in de bouw met 5,7 procent.
- De industriële goederenproduktie kon met 3,7 procent worden opgevoerd.
- De landbouwsektor bracht een graanoogst van 11,5 miljoen ton binnen. Hij overtrof hiermee het plan dat in 11,2 miljoen ton voorzag.

- De omzet van de buitenlandse handel bedroeg 176 miljard valuta-mark.
- Er werden investeringen ter waarde van 75 miljard mark gedaan voor de versterking van de ekonomie en de voortzetting van het sociaal beleid.
- Het reëel inkomen per hoofd van de bevolking steeg met 4,6 procent.
- In de woningbouw verbeterden de woonomstandigheden voor 643.000 burgers vooral dank zij de 214.186 nieuwe, gerenoveerde en gemoderniseerde woningen.

Wetenschap en techniek

Het wetenschappelijk-technisch werk had een in toenemende mate economische uitwerking. Het was doorslaggevend voor de toegenomen prestaties van de ekonomische

Geproduceerd nationaal inkomen
(in miljarden mark – prijsbasis 1985)

sektor. Uit het staatsplan voor wetenschap en techniek en uit de plannen van de kombinaten werden er 4.791 nieuwe fabrieken, technologieën en methodes in de produktie toegepast. 92 procent van de wetenschappelijke resultaten haalden in de produktie een voortgeschreden internationaal niveau. Het vernieuwingspercentage van de produktie steeg tot boven de 30 procent.

Mikro-elektronika. De inspanningen van de mikro-elektronische industrie van de DDR, met name de centra van de moderne technologieën zoals de kombinaten Carl Zeiss Jena en Mikroelektronik Erfurt, speelden een belangrijke rol bij de

De metallurgie staat in het middelpunt bij de veredelingsstrategie. De produktie van buizen in het Stahl- und Walswerk Riesa.

versnelde toepassing van de mikro-elektronika in het bedrijfsleven.

Door de ontwikkeling van de 256-kilobit-opslagschakelingen werd niet alleen het assortiment aan sterk geïntegreerde schakelingen verruimd, maar tevens een embargo van westerse landen doorbroken.

Het produktiebegin van 32-bit-computers en het in serie gaan van nieuwe modellen van personalcomputers van 8 en 16 bit, maken een verdere uitbreiding van de op computers berustende technische basis van de ekonomie mogelijk.

Volautomatische chipbonder in het Halbleiterwerk Frankfurt/Oder. Een nieuwe technologie maakt de grote stijging van de chip-produktie mogelijk.

(Produktietoename ten overstaan van het vorige jaar in procenten)

monolithisch geïntegreerde schakelingen	55
bureau-, personal- en arbeidsplaatscomputers	60
geheugens voor de computertechniek	81
printers voor computers	57
kabels voor lichtgeleiding	241
speciale technologische uitrustingen voor de productie van actieve bouwelementen voor halfgeleiders	39
mikro-lithografische toestellen	22

CAD/CAM-techniek. Door de inrichting van 19.000 nieuwe CAD/CAM-arbeitsplaatsen werd hun aantal in de loop van één jaar van 24.700 op in totaal 43.700 CAD/CAM-arbeitsplaatsen en -systemen gebracht. De voor hun economische doeltreffendheid noodzakelijke software nam met 55% toe.

Industriële robots. Het aantal in de economische sektor ingezette industriële robots en manipulatoren steeg met 14.700 tot 78.800. De DDR-industrie is van plan om binnen de vijf jaar (1986-1990) 80.000 industriële robots en manipulatoren te produceren.

Biotechnologie. De toepassing ervan leidde ertoe, dat in de landbouwsector de voederproductie kon worden geïntensiveerd, de productie van veterinaire vaccins uitgebreid en er virusvrij teeltmateriaal bij agrarische voedingsgewassen ter beschikking kon worden gesteld. Voor het zuiveren van afvalwater werden verdere biotechnologische methodes ingevoerd.

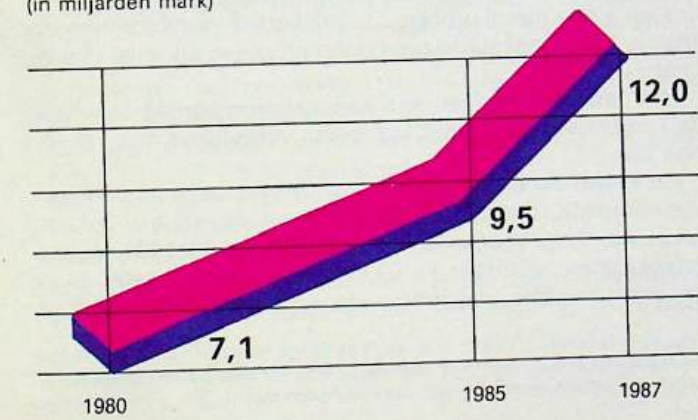
Besparing van arbeidstijd en materiaal. Door wetenschappelijk-technische maatregelen zoals de complexe rationalisatie en automatisering van hele productieafdelingen werden er 512 miljoen manuren bespaard. Meer dan 90.000 werkers konden voor andere taken in het bedrijfsleven worden gewonnen. 282.000 arbeidsplaatsen ontstonden nieuw of werden dusdanig geherstructureerd, dat een verhoging van de pro-

duktiviteit tevens een verbetering van de arbeids- en levensomstandigheden van de werkers tot gevolg had. Door gebruik te maken van de wetenschappelijke onderzoeksresultaten is men erin geslaagd, het specifiek materiaalverbruik als volgt te doen dalen:

bij walsstaal	met 480.000t
fabrikaten uit gietijzer	49.000t
cement	347.000t
energie (in een ekwivalent met ruwe bruinkool)	14.000.000t

Onderzoekssamenwerking. Tussen akademies, universiteiten en hogescholen werden tot dusver 2.908 concrete werkcontracten gesloten. Voor twee derde van het gehele natuurwetenschappelijk en technisch onderzoekswerk aan universiteiten, hogescholen en scholen voor ingenieurs ging het om directe opdrachten van partners uit het bedrijfsleven.

Voor wetenschap en techniek ingezette middelen (in miljarden mark)

Industrie

Met een aandeel van 80 procent leverde de industrie in 1987 opnieuw de beslissende bijdrage tot de groei van het nationaal inkomen. De investeringen in de industrie ter waarde van 40 miljard mark werden vooral voor rationalisatie en modernisering van de produktie en voor het invoeren van sleuteltechnologieën gebruikt. Door investeringen kon er een toename in de industriële goederenproduktie worden behaald ten bedrage van 14,4 miljard mark.

De **kostprijs** per 100 mark goederenproduktie daalt in de industrie met één procent. De aangegane verplichtingen voor een bijkomende vermindering van het produktieverbruik werden vervuld.

De **bedrijfsduur** van belangrijke produktie-uitrustingen in de industrie steeg gemiddeld tot 17,4 uur per kalenderdag. In de takken van de grondstofindustrie waren belangrijke produktie-uitrustingen 19,5 uur en in de verwerkende nijverheid 16,7 uur per kalenderdag in bedrijf.

De **kwaliteit van de industriële produktie** nam verder toe. De produktie van fabrikaten welke het kwaliteitsmerk «Q»¹ dragen steeg met 8 procent. Tegelijkertijd verminderden de kosten voor afgekeurde produkten en overwerk met 15 procent.

Het zelf vervaardigen van **rationaliseringsmiddelen** door de kombinaten steeg met 18 procent vergeleken met het vorige jaar.

De **kolen- en energiesektor** overtrof het jaarplan voor geïnclassificeerde steenkool met één miljoen ton, voor bruinkoolcokes voor hoge temperaturen met 6.460 ton. Met 494 miljoen kubieke meter stadsgas en 60,3 miljoen kubieke meter aardgas werd het plan overtroffen alsook met 2.578 Gigawattuur

¹ Het kwaliteitsmerk 'Q': een in de DDR geldende beoordeling van fabrikaten die zowel met betrekking tot de gebruikswaarde, de kwaliteit en de fabricagekosten aan het internationaal topniveau beantwoorden.

aan elektrische energie. Aan de bevolking werden in totaal 18,1 miljoen ton bruinkoolbriketten verkocht. Dat was vier procent meer dan in 1986.

In de **metallurgie** werd de overgang naar de veredelingsmetallurgie voortgezet. Het aandeel van veredelde assortimenten aan de gehele produktie van walsstaal steeg tot 82 procent.

De **glas- en keramische nijverheid** voerde haar produktie aan kwalitatief zeer goede fabrikaten voor de mikro-elektronika, de biotechnologie en de veredelingschemie op. Zij begon zich meer en meer tot een leverancier van materiaal te ontwikkelen.

In de sektor van de **zware machines- en installatiebouw** steeg het aandeel van de fabrikaten welke met mikro-elektronika zijn uitgerust van 21 tot 26 procent. In de werktuigmachinebouw draagt 51 procent van de totale goederenproduktie het kwaliteitsmerk «Q».

Landbouw

De stabiele graanopbrengst van de afgelopen jaren hield ook in 1987 aan. Zelfs bij ononderbroken regen, natte velden en een hoge vochtigheidsgraad haalden de kooperatieboeren met 51 deciton graaneenheden² per hektare de grootste oogst in de geschiedenis van de DDR binnen.

Ook voor de veeteelt werden de plannen voor de staatsopbrengst vervuld. Overtroffen werden zij voor:

- slachtvee met 85.000 ton
- melk met 325.000 ton
- eieren met 138 miljoen stuks.

De bosbouw bracht 10,6 miljoen kubieke meter onbewerkt hout op. 350 miljoen jonge bomen werden er in de bossen

² De graaneenheid is de gebruikelijke eenheid voor alle produkten van de gewassenteelt.

van de DDR geplant, dat maakt in totaal 22.400 hectare herbest gebied uit.

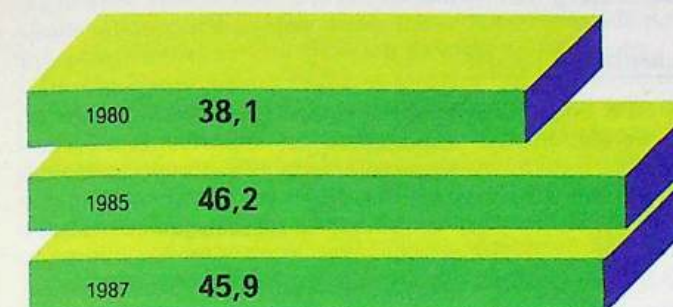
Op het platteland werden de woningen van 117.000 mensen op het waterleidingsnet aangesloten; centrale installaties werden ingericht zodat de woningen van nog eens 80.000 mensen aan de riolering konden worden aangesloten.

De uitrusting van de landbouwsector met moderne techniek kende een grote groei. De productie van installaties voor de levensmiddelenindustrie steeg met 39 procent. Tegen het einde van 1987 beschikte men in de landbouw over 3.000 computers voor onder meer de sturing van de bodem- en bestandsvoering, voor de produktiesturing in de stallen, broeikassen en opslagplaatsen.

Vorbereitung op het zaaien in de LPG Muncheberg

Ontwikkeling van de opbrengsten per hectare aan graan
(in deciton per hectare kultuuroppervlakte)

Konsumptiegoederenproductie

De DDR wil de productie van industriële konsumptiegoederen binnen het vijfjarenplan tot 1990 op 131 procent brengen. In 1987 steeg het aanbod aan nieuwe konsumptiegoederen voor de bevolking en voor de export zoals gepland met 6,5 procent. Meer dan een derde van de totale konsumptiegoederenproductie bestond uit volledig nieuwe fabrikaten. Tot de nieuwe producten waarvan ten overstaan van 1986 circa 25 procent meer werd gefabriceerd behoren spiegelreflexcamera's, koffiezetmachines, klopboormachines, kleuren-televisies en casettenrecorders.

De levensmiddelenindustrie verzorgde de bevolking op betrouwbare en stabiele wijze met voedingsmiddelen.

Toch beantwoordde de verkoop van industriële konsumptiegoederen ondanks de behaalde stijging niet aan de geplande dynamische groei. Achterstallige leveranties bij enkele goederen zoals lichte motorfietsen, meubelen en tricotgoederen belemmerden de permanente verzorging.

Het assortiment van modeartikelen voor de jeugd werd voor ongeveer 70 procent vernieuwd. De afzet van deze producten steeg met 7,5 procent.

Buitenlandse handel

De DDR onderhoudt handelsbetrekkingen met 120 staten in de wereld. In 1987 exporteerde en importeerde zij voor 176 miljard valuta-mark en realiseerde zij een exportsaldo ter waarde van 3,3 miljard valuta-mark.

De staten van het socialistische handelsgebied hadden

De nieuwe mikro-elektronisch gestuurde volautomatische wasmachine uit Schwarzenberg verbruikt 30 procent minder energie, 20 procent minder water en is 21 kilo lichter dan haar voorganger.

met meer dan twee derde het hoofdaandeel in de buitenlandse handel. De goederenruil met deze landen bereikte de 122 miljard valuta-mark. Opnieuw was de USSR de belangrijkste handelspartner. Haar aandeel aan de omzet van de buitenlandse handel van de DDR lag dichtbij de 40 procent.

De 43e Zitting van de RWEH in Moskou had het besluit tot de herstructurering van de arbeid binnen de socialistische handelsorganisatie genomen. Dit heeft tot doel, de beproefde samenwerking op een hoger niveau te heffen en de wetenschappelijk-technische samenwerking kwalitatief verder te ontwikkelen. De DDR levert in het kader van de RWEH een grote bijdrage voor de ontwikkeling en toepassing van sleuteltechnologieën en dan voornamelijk op het gebied van de mikro-elektronika.

In de samenwerking met de USSR werd een nieuwe fase ingeleid, waarin de wetenschappelijk-technische en economische samenwerking tussen beide landen centraal staat. Op de huidige basis van 170 regerings- en ministeriële akkoorden en van 33 taakgebonden programma's wordt de coöperatie verbeterd en ingesteld op de versnelde ontwikkeling en toepassing van sleuteltechnologieën. Van buitengewoon belang is de samenwerking op het gebied van de mikro-elektronika, de robottechniek, de elektrotechniek, de kernenergie, de biotechnologie en de ontwikkeling van nieuwe materialen. Belangrijke projecten van economische integratie tussen beide landen zijn het aardgastrajekt in de USSR, waar 14.000 DDR-burgers aan meewerken en de geplande bouw van het mijnbouwkombinaat met was- en zeefafdeling te Kriwoi Rog waar 3.000 DDR-burgers aan deelnemen. Circa de helft van de leveranties aan de USSR bestond uit speciale fabrieken. Het aandeel ervan aan de export van de metaalverwerkende industrie bedroeg 70 procent.

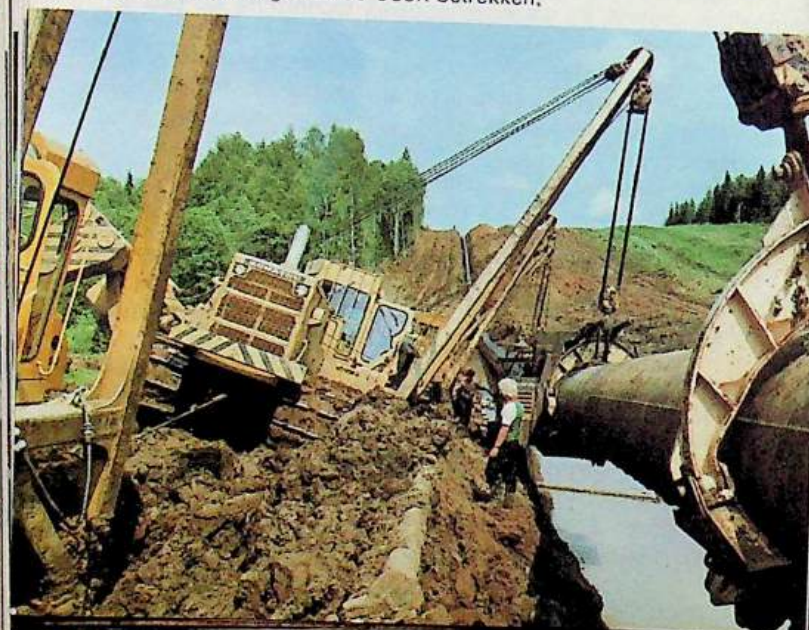
De leveranties van grondstoffen en materialen uit de USSR waarborgden in grote mate de voorziening van het bedrijfsleven van de DDR. Zo leverde de USSR in 1987 bijvoorbeeld

17,1 miljoen ton aardolie, 7,0 miljard kubieke meter aardgas, 3,3 miljoen ton walsstaal en 97.000 ton cellulose.

Met de staten van het niet-socialistische handelsgebied werd de goederenruil ontwikkeld op basis van gelijkberechtiging en van wederzijds voordeel. De kombinaten van de DDR concentreerden er hun inspanningen vooral op, om door een groot aanbod van rendabele fabrikaten van hoog wetenschappelijk-technisch niveau de bereikte posities op de markt te handhaven en te verbeteren.

De handelsbetrekkingen met de ontwikkelingslanden wer-

Doelbewust wordt er verder gewerkt aan het integratieobject 'Aardgastracé'. De jeugdvereniging FDJ heeft het gedeelte waarvoor de DDR verantwoordelijk is tot jeugdobject verklaard. De DDR zal via deze leiding aardgas uit de USSR betrekken.

den effectief verbonden met de wetenschappelijk-technische samenwerking, de opleiding van kaderpersoneel, met instructiewerkzaamheden en met plannen op het vlak van de industriële coöperatie.

Initiatieven van de jeugd in het bedrijfsleven

Aan de Beurs van de meesters van morgen (MMM) – een massabeweging van jonge vernieuwers en uitvinders – namen in 1987 1,2 miljoen jongeren deel. Daaronder bevonden zich 92 procent van alle leerling-vakarbeiders en 65.000 scholieren van de hoogste klassen.

Tijdens de 30e Centrale beurs van de meesters van morgen en de 10e Prestatieweek van studenten en jonge wetenschappers werden 4645 tentoonstellingsstukken geëxposeerd. Meer dan drie vierde daarvan stamde uit de taken, welke voortkomen uit de plannen voor wetenschap en techniek. De meer dan 200.000 vervulde taken leverden een opbrengst van 1,92 miljard mark op.

Voorbeeldig was het werk van de 5400 kollektieven van jonge onderzoekers van de FDJ. Tot de door hen ontwikkelde producten behoorden een elektronenstraal-diagnostiekapparaat voor de mikro-elektronika en een industriële proefinstallatie voor de produktie van amorfe en mikrokrystalijnen banden.

In het kader van de 'FDJ-opdracht elfde partijkongres van de SED' vervaardigden jongeren 6000 industriële robots en manipulatoren. Als andere resultaten van hun werk werden er 140 miljoen manuren bespaard en door rationalisatie 15.000 arbeidskrachten gewonnen.

De jeugdinitiatieven 'Materiaalbesparing' en 'Energiebesparing' zorgden voor een opbrengst van 2,9 miljard mark. In het kader van de FDJ-actie 'Gezond bos' hielpen meer dan 71.000 jongeren bij het herbebossen van 8413 hektaren en het onderhoud van 14.268 hektare.

De Kamer der Techniek in de DDR (KDT)

De leden van de ingenieursorganisatie 'Kamer der Techniek' rekenden belangrijke prestaties af tijdens hun 9e kongres begin december in Berlijn. Met hun initiatief 'Topprestaties voor sleuteltechnologieën' leverden zij een aanzienlijke bijdrage tot de ontwikkeling en toepassing van de sleuteltechnologieën. Zij brachten het tot 500 wetenschappelijke topprestaties en vroegen 2863 patenten aan. Ter voorbereiding van het kongres werden er 17.600 kollektieve en persoonlijke verplichtingen voor het vervullen van wetenschappelijk-technische taken aangegaan. De KDT gaf aan partners in het bedrijfsleven 2000 gekatalogiseerde ideeën over het thema 'Nieuwe elektrische en elektronische konsumptiegoederen' verder. KDT-kollektieven droegen er in 1987 toe bij, om 316.300 ton walsstaal, 285.900 ton cement en meer dan 106,5 miljoen manuren te besparen.

Gegevens:

De Kamer der Techniek werd op 2 juli 1946 opgericht. Zij is mede-oprichter van de Wereldfederatie van Ingenieursorganisaties en lid van 14 internationale niet-staatsgebonden organisaties. Zij telt momenteel 290.000 leden. De KDT komt op voor een nauwe creatieve samenwerking tussen wetenschap en produktie. Zij organiseert permanent ideeënkonferenties, uitvindersscholen en wetenschappelijke wedstrijden op bepaalde vakgebieden.

Levensstandaard

Door de economische groei was het mogelijk om de uitgaven uit de staatshuishouding voor de bevrediging van de materiële en kulturele behoeften van de bevolking te verhogen.

Afkomstig uit het staatsbudget waren:

- 15,8 miljard mark voor nieuwbouw, renovatie en modernisering van woningen en voor de instandhouding van het woningbestand. Dat is 10,5 procent meer dan in 1986.
- 49,5 miljard mark voor het behoud van stabiele prijzen voor elementaire levensmiddelen en vaste tarieven. Dat is 3,4 procent meer dan in 1986.
- 12,7 miljard mark voor onderwijs en opvoeding in de onderwijssector, de beroepsopleiding, het vak- en hogeschoolwezen en voor de volwassenenedukatie. Dat is 4,5 procent meer dan in het vorige jaar.
- 22,9 miljard mark voor de medische en sociale begeleiding van de burgers en toelagen voor de sociale zekerheid. Dat maakt 9,2 procent meer uit dan in 1986.

Hierdoor konden op tal van gebieden verdere taken inzake sociaal beleid verwezenlijkt worden.

Woningbouw

Voor 643.000 burgers verbeterden in 1987 de woonomstandigheden. Tegen 1990 zal voor alle burgers het huisvestingsvraagstuk als sociaal probleem zijn opgelost. Dit brengt de DDR weer een stukje dichterbij haar doel. De huren blijven konstant laag. Al tientallen jaren lang kost een vierkante meter tussen de 80 pfennig en 1,25 mark. In 1987 werden er 11.774 eengezinshuizen gebouwd. De bouwlustigen krijgen

90 procent van de hiervoor benodigde financiële middelen tegen gunstige voorwaarden als krediet van de staat.

De bevolking had zelf een hoge inbreng bij de woningbouw.

- In het kader van het nu al jarenlang lopende burgerinitiatief «Verfraai onze steden en dorpen – Doe mee!» werd met 177.816 gerenoveerde woningen voor oudere en hulpbehoevende mensen het tot nog toe beste jaarresultaat behaald.
- De leden van de jeugdorganisatie FDJ voltooiden in hun actie «Verbouwen en opknappen» 20.100 woningen.

Gerenoeverede huizen in de distrikthoofdstad Schmalkalden in de provincie Suhl

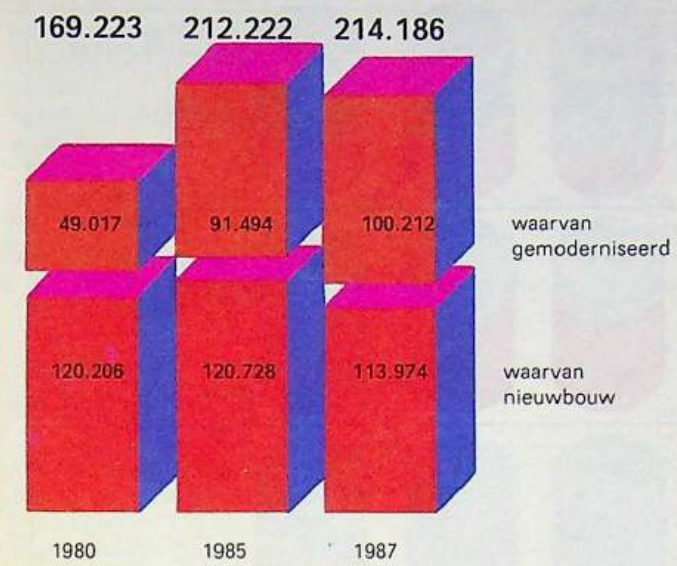
Het net aan gemeenschapsinstellingen werd dichter. Tegen het einde van het jaar werden ingericht:

- 8.584 plaatsen in kinderdagverblijven
- 21.679 plaatsen in kleuterscholen
- 2.083 leslokalen
- 136 schoolsporthallen
- 2.722 plaatsen in bejaarden- en verpleegtehuizen
- 2.651 woningen in aan oudere burgers aangepaste woongebouwen
- 471 artspraktijken voor de ambulante verzorging

Een in de afgelopen jaren nieuw ontstane woonwijk in Schwerin

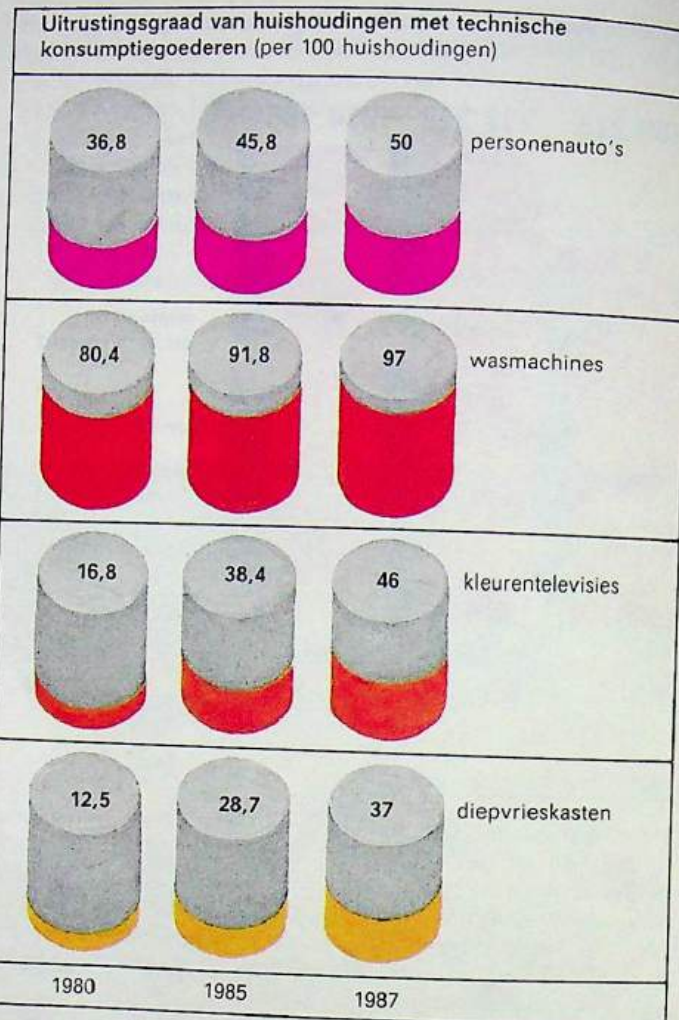

Voltooide woningen
(in één jaar gebouwd of gemoderniseerd)

Inkomsten en uitgaven

De sociale vooruitgang vond zijn neerslag in het inkomen en de uitgaven van de burgers. Het netto financieel inkomen van de bevolking nam met 4,6 procent toe. De burgers kochten voor vier miljard mark meer aan producten dan in het vorige jaar. De voorziening van elementaire levensmiddelen werd gewaarborgd bij stabiele verbruikersprijzen. Het hoge verbruiksniveau steeg nog meer.

Stijging van het goederenaanbod voor geselecteerde voedings- en genotmiddelen ten overstaan van 1986 (in procenten)

vlees en vleesprodukten	2,8
volvette kaas en kwark	6,4
eieren	2,0
cacao- en chocoladeprodukten	3,9
wijn	5,6

Ten gevolge van een minder goede oogst, veroorzaakt door slechte weersomstandigheden, was er een geringere keuze aan groenten en fruit.

De omzet van industriële goederen nam met 4,2 procent toe.

Verhoging van het aanbod van geselecteerde industriële goederen ten overstaan van 1986 (in procenten)

kleurentelevisies	12
diepvrieskasten voor huishoudelijk gebruik	7
stofzuigers	11
motorfietsen	9

Gezondheids- en sociale zorg

Voor de geneeskundige verzorging van de bevolking stonden er in 1987 40.700 geneesheren en 12.500 tandartsen ter beschikking. Iedere arts was dus gemiddeld verantwoordelijk voor 410, iedere tandarts voor 1330 inwoners.

Prestaties van de gezondheidszorg in 1987:

- Meer dan drie vierde van de beroepsbevolking werd regelmatig door de bedrijfsgeneeskundige diensten behandeld. 1,2 miljoen werkers ondergingen daar geschiktheids-onderzoeken en medische controles.

- Meer dan 7 miljoen inentingën werden verricht.
- De ziekenhuizen namen 2,5 miljoen patiënten op.
- Er werden 9260 gewrichtsendoprothesen aangebracht, 2400 hartoperaties uitgevoerd alsook 282.600 dialyses.
- Voor volwassenen en kinderen werden er in totaal 360.000 kuurbehandelingen voorgeschreven, zowel voor herstel als ter preventie.
- De artsen brachten in totaal nagenoeg 7 miljoen huisbezoeken.

De medische instellingen maakten in toenemende mate gebruik van sleuteltechnologieën zoals de biotechnologie en de moderne computertechniek. Meer dan 800 computers zullen er in 1988 bijkomend worden ingezet voor de medische wetenschappen, in ziekenhuizen en poliklinieken en direkt in de artspraktijken.

Moeder en kind vielen verdere verbeteringen ten deel: vanaf 1 mei 1987 werd het maandelijks kindergeld als volgt verhoogd

- voor het eerste kind van 20 naar 50 mark per maand
- voor het tweede kind van 20 naar 100 mark per maand
- voor het derde en ieder verder kind van 100 naar 150 mark per maand.

In 1987 zagen 225.591 het levenslicht. In de 7.600 kinderdagverblijven worden dagelijks 355.000 peuters verzorgd. Alle kleuters van drie tot en met zes jaar kunnen naar de kleuterschool.

Aan de oudere burgers wordt ook verder alle aandacht besteed. Oudere werkers krijgen nu ook meer vakantie.

- Vanaf 1 januari 1988 krijgen vrouwen met ingang van hun 55e levensjaar vijf werkdagen meer aan vakantie. Dezelfde regeling is ook van toepassing op mannen vanaf hun 60e levensjaar.
- In de meer dan 1370 bejaarden- en verpleegtehuizen werd de capaciteit in 1987 tot 141.500 plaatsen verhoogd.
- In 437 woongebouwen die speciaal aan de behoeften van

- oudere burgers zijn aangepast, werd de capaciteit op 34.000 plaatsen gebracht.
- Meer dan 30 miljoen uur aan buurschapshulp en nagenoeg 31 miljoen uur huishoudelijke hulp voor oudere en hulpbehoevende burgers bracht de organisatie voor volkssolidariteit op haar actief. Helpsters in de huishouding brachten dagelijks 65.000 warme maaltijden naar oude mensen die moeilijk kunnen lopen.
- In de clubs, de bedrijven en de restaurants krijgen 203.000 oudgedienden dagelijks een goedkoop middagmaal.

Onderwijs

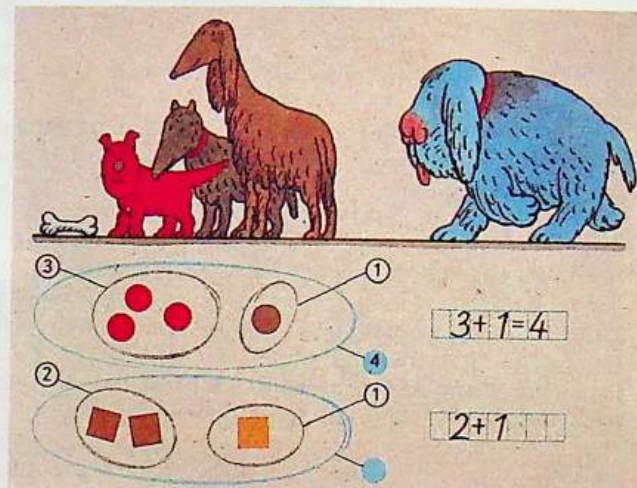
Doelbewust wordt de inhoudelijke hervorming van het onderwijs voortgezet.

- Nieuwe leerplannen dienen ter verbetering van de kwaliteit van het onderricht: dat is het geval voor het vak wiskunde voor de 1e tot en met de 3e klas alsook voor de vakken wiskunde en natuurkunde voor de 9e klas en astronomie voor de 10e klas.
 - 233.100 eerste klassers gingen op 1 september voor het eerst naar school.
 - Met ingang van het schooljaar 1987/88 begonnen 7355 van pedagogische vak- en hogescholen afgestudeerden met hun werkzaamheden.
 - 39.500 al dan niet bezoldigde krachten verstrekken de scholieren van de 7e tot en met de 10e klas tijdens het polytechnische onderricht algemene werkvaardigheden.
 - 25,1 miljoen schoolboeken werden bij het begin van het nieuwe schooljaar ter beschikking gesteld. Vijftig procent ervan kregen de scholieren gratis.
 - Nagenoeg 1,5 miljoen kinderen en jongeren brengen hun vrije tijd door in de 110.100 werkgroepen.
- Met een beroepsopleiding** startten na een tienjarige schooltijd 181.700 jongeren. Voor iedere schoolverlater was er het-

Sinds 1980 is men ermee begonnen, in de scholen nieuwe leerplannen met nieuwe leerboeken in te voeren. Dit wordt tegen 1990 afgesloten.

Uittekstsels uit het nieuwe wiskundeboek voor de 1e klas met tekeningen van Manfred Bofinger. Zij moeten voor de schoolbeginners het begrip voor getallen vereenvoudigen.

zij een plaats in de beroepsopleiding of bestond er de mogelijkheid om verder te studeren. 183.400 leerlingen-vakarbeiders beëindigden hun opleiding tot vakarbeider. In de beroepsopleiding van de landbouwsektor werd het vak «informatika» ingevoerd.

Jongeren die beslisten een beroepsopleiding te volgen, hadden de keuze uit 238 verschillende beroepen.

Bovendien bestond de mogelijkheid van opleiding in een van 47 zeldzame ambachten.

In het vak- en hogeschoolwezen studeerden 49.800 dagstudenten af; meer dan 56.000 jongeren werden ingeschreven. Er namen 120.000 werkers deel aan bijscholing in de vak- en hogescholen.

- Voor het eerst beschikte iedere afgestudeerde van zowel de technische, economische als natuurwetenschappelijke vakrichtingen over een opleiding in informatika.
- Thans beschikken de universiteiten en hogescholen over nagenoeg 250 computerleslokalen.

Kunst en cultuur

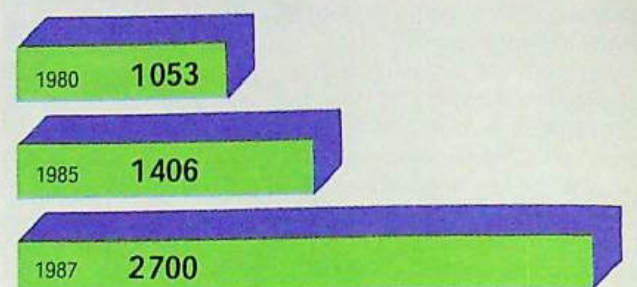
In de overvloed aan gebeurtenissen die internationaal sterk de aandacht trokken, was vooral het Berlijn-jubileum de blikvanger.

- Op het programma van het 750-jarig stadsjubileum stonden meer dan 700 nationale culturele evenementen, circa 350 tentoonstellingen alsook gastvoorstellingen van 467 artistieke ensembles, dirigenten en solisten uit 44 landen. Deze evenementen werden druk bezocht door 3,5 miljoen mensen. De 550 opvoeringen tijdens de 31e Berliner Festtage van het theater en van de muziek trokken meer dan 360.000 bezoekers.

Maar ook in andere steden van het land hadden opmerkelijke culturele activiteiten plaats.

- De Tiende Kunsttentoonstelling van de DDR in Dresden

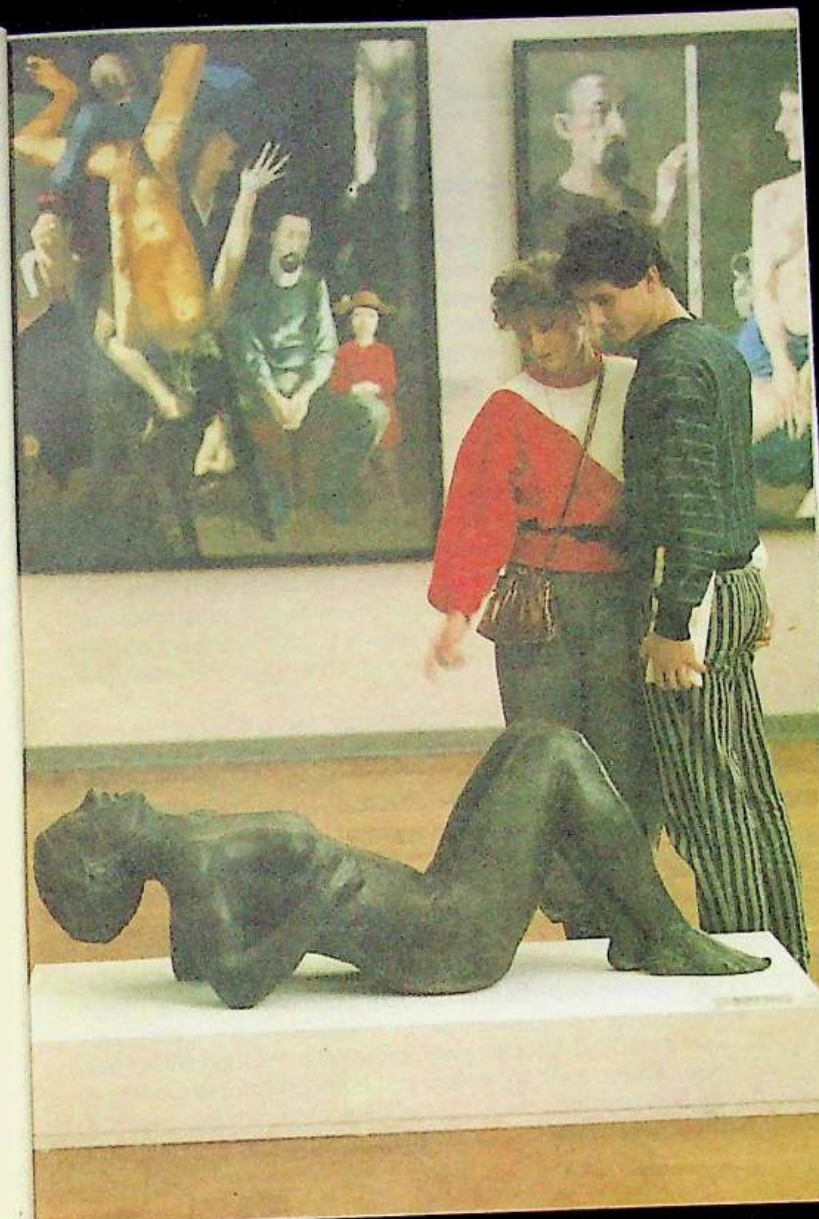
Aantal cultuurcentra en klubhuizen

had zes maanden open. Meer dan een miljoen bezoekers zagen de aldaar tentoongestelde 2850 werken van 1560 kunstenaars van alle terreinen van de beeldende en toegepaste kunst. Deze imposante prestatieshow van de kunstenaars vindt om de vijf jaar plaats.

- **Het 1e Nationale Theaterfestival van de DDR** liet ons in januari kennis maken met de beste prestaties uit de theaterwereld. Tijdens 46 evenementen werden ensceneringen van zowel grote als kleine schouwburgen in de republiek getoond. Het festival zal in de toekomst één keer in de twee jaar worden georganiseerd.
- **De 30e Internationale week van de documentaire en de korte film** te Leipzig verliep onder het motto «Films van de wereld – voor de vrede in de wereld». Er werden 256 films uit 46 landen getoond.

De Tiende Kunsttentoonstelling in Dresden – in het Albertinum exposeerden 464 kunstenaars.

- Het Tiende schrijverskongres van de DDR maakte de balans op van het tot dusver gepresteerde literaire werk in de DDR en besprak uitvoerig de positie van de literatuur, de eisen die eraan worden gesteld en haar taak.
- Naar aanleiding van de 70e verjaardag van de Oktoberrevolutie werden er onder meer 75 werken van Sowjet-komponisten overal in het land opgevoerd; 11 ensembles uit de USSR verzorgden gastopvoeringen. «De dagen van het Sowjet-boek» vonden plaats. Van de 60 in de DDR-uitgeverijen verschenen boeken van Sowjet-auteurs waren 48 eerste druks.
- Ongeveer 4000 kunstenaars en wetenschappers uit 19 landen ontmoetten elkaar tijdens het 10e Muziekfestival van Dresden in mei tijdens in totaal 127 evenementen.
- Aan de 12e Biennale van de Oostzeelanden, inclusief Noorwegen en IJsland in de DDR namen 57 kunstenaars uit negen landen deel.

Vakantie en recreatie

Het merendeel van de burgers maakt voor zijn vakantie gebruik van de akkomodaties geboden door de vakantiedienst van de vakbondsorganisatie (FDGB), van het reisbureau van de DDR en dat van de jeugdorganisatie.

- De vakantiedienst van het vakverbond bood 5,1 miljoen vakantie-reizen aan; sinds het bestaan van de organisatie werden er 100 miljoen vakantie-reizen verstrekt.
- Het reisbureau van de DDR organiseerde 1,1 miljoen reizen naar het buitenland. Eén miljoen buitenlandse toeristen werden door hen in de DDR begeleid.
- Nagenoeg 2 miljoen jongeren boekten via het reisbureau van de FDJ «Jugendtourist» vakantie-reizen; 350.000 onder hen reisden naar 40 landen. Het belangrijkste reisdoel was de Sowjet-Unie.

Aan de georganiseerde vakantiegoegens in vakantiekam-

pen voor kinderen, vakantie-kampen van de bedrijven en van de pioniersorganisatie namen 3,6 miljoen kinderen en jongeren deel. In het kader van de jeugduitwisseling, waartoe tussen beide landen werd besloten, beleefden 380.000 jongens en meisjes uit de DDR en Polen gemeenschappelijke vakantie-woeken. In de voorbije vijf jaar maakten ongeveer 1,5 miljoen jongeren van deze mogelijkheid gebruik.

Sport

Het enthousiasme van de burgers voor de sport vindt vooral zijn uitdrukking in de deelname aan de wedstrijden van de volkssport, een cijfer dat tot in de miljoenen reikt. Alleen al bij de voorbereiding en organisatie van het achtste Turn- en Sportfeest en de elfde Kinder- en Jeugdpartakiade van de DDR in Leipzig waren meer dan drie miljoen burgers betrokken. De indrukwekkende prestaties van de 70.000 sporters die direkt aan het feest deelnamen, gaven sterke impulsen aan de volkssport.

- Aan wedstrijden en activiteiten van de massasport in de bedrijven, woonwijken, dorpen en vakantie-instellingen namen circa 4 miljoen burgers deel.
- Er werden 256 nieuwe sportverenigingen van de DTSB opgericht.
- 30.000 burgers werden lid van de sportorganisatie, waardoor het aantal leden tot bijna 3,7 miljoen steeg.

Op het gebied van de topsport verstevigden de DDR-sporters hun uitstekende positie in de internationale competities. In totaal veroverden zij bij wereld- en Europese kampioenschappen:

- 77 gouden medailles
- 69 zilveren medailles
- 64 bronzen medailles.

Het ging daarbij om volgende resultaten:

- Bij de wereldkampioenschappen biathlon aan het begin

- van het jaar in Lake Placid werden alle gouden medailles behaald.
- De wielrenners behaalden een nieuw rekord tijdens de grootste etappenkoers ter wereld voor amateurs, de 40e Internationale vredeskoers. Zij veroverden als eerste ploeg in de geschiedenis van deze koers alle overwinnaarstricots.
 - Van de 2e wereldkampioenschappen in de lichte atletiek te Rome kwamen de sporters terug met 10 gouden, 11 zilveren en 10 bronzen medailles.
 - Bij de Europese kampioenschappen zwemmen te Straatsburg bewees de DDR het beste team te hebben. Achtien titels, dat is meer dan de helft van een totaal van 32 gouden medailles, plus 13 zilveren en 10 bronzen medailles werden in de wacht gesleept.
 - Zowel bij de wereldkampioenschappen in kanoën te Duisburg met vijf gouden medailles als tijdens de wedstrijden voor de wereldtitel van de roeiers te Kopenhagen met vier wereldkampioenen kwam de DDR met de beste ploeg.

Het achtste Turn- en Sportfeest te Leipzig: aan de sportshow werkten 35.000 mensen mee.

Stimuleren van de gezinnen

De ondersteuning van de gezinnen en de omvangrijke zorg voor werkende moeders behoren tot de belangrijkste sociale intenties in de DDR. Zo krijgen jonge echtparen (leeftijdsgrens 30 jaar) van de staat renteloze kredieten ter hoogte van 7000 mark. De afbetaling van deze kredieten wordt door maandelijkse aflossingen geregeld en dient na elf jaar te zijn afgesloten. Bij de geboorte van het eerste kind scheldt de staat de jonge mensen van dit krediet 1000 mark kwijt, bij de geboorte van het tweede kind nog eens 1500 mark en bij de geboorte van het derde kind nog eens 2500 mark.

Gezinnen met drie of meer kinderen krijgen de prioriteit bij de toewijzing van grotere en modern uitgeruste woonruimte. Bovendien krijgen zij huursubsidies, een gratis dienstverlening van wasserijen en financiële hulp van de staat voor het kopen van kleding en meubels. Daarbij komen kostenloze of extra goedkope vakantieplaatsen in tehuizen, korting bij toegangsprijzen voor alle kulturele instellingen alsmede het gratis middagmaal en melk op school.

Vrouwen, die een kind ter wereld brengen, krijgen een geboortepremie van 1000 mark. Werkende vrouwen kunnen reeds na de geboorte van het eerste kind aanspraak maken op de wettelijk geregelde en betaalde vrijstelling van één jaar. Bij de geboorte van een derde en daarop volgende kinderen geldt de vrijstelling van 18 maanden na de geboorte. Dat betekent een volledige vrijstelling van het werk met 70 tot 90 procent van wat men voorheen verdiend heeft. Gedurende deze tijd blijft de arbeidsplaats voor deze vrouwen behouden.

Gegevens over de gezondheidszorg

De verkoop en het verstrekken van medicijnen worden in de DDR door de staat gegarandeerd en gecontroleerd.

Medicijnen mogen in principe alleen door apothekers aan verbruikers worden versterkt. Een uitzondering daarop vormen de extra gekenmerkte geneesmiddelen, die ook bij drogisten en andere speciale winkels te verkrijgen zijn. Reklame voor medicijnen is in de DDR verboden.

Per jaar worden er gemiddeld 120 miljoen recepten bij apothekers afgegeven. Dat betekent jaarlijks gemiddeld zeven recepten per burger.

Er komen jaarlijks 50 tot 60 soorten medicijnen bij, terwijl ongeveer net zoveel uit het medicijnenregister worden geschrapt.

In 1987 bedroegen de uitgaven van de sociale verzekering voor geneesmiddelen 3,17 miljard mark.

Volgens het medicijnenregister van de DDR zijn er momenteel circa 1750 soorten toegelaten.

In de 2000 hoofdzakelijk staats- en enkele door de staat verpachte of partikuliere apotheken zijn ongeveer 23.000 mensen werkzaam. Daarvan beschikt 45 procent over een farmaceutische vak- of hogeschoolopleiding en 30 procent bestaat uit vakarbeiders voor het apothekerswezen.

De verstrekking van medicijnen is voor de bevolking net zo goed gratis als de gehele medische zorg. Bij de verstrekking van geneesmiddelen gaat men uit van de sociale stelregel, dat iedere burger dat geneesmiddel krijgt, dat hij nodig heeft.

Duitse Demokratische Republiek

Grondgebied

Oppervlakte: 108.333 km²

Grenzen: in het noorden de Oostzee, in het oosten de VR Polen (460 km), in het zuidoosten de Tsjechooslowaakse Socialistische Republiek (454 km) en in het zuidwesten en westen de BRD (1378 km).

Hoofdstad: Berlijn (1,2 miljoen inwoners)

Onderverdeling: 15 provincies, 191 landelijke en 36 stedelijke distrikten

Langste rivier: de Elbe 566 km (op DDR-grondgebied)

Grootste meer: de Murtz 115 km²

Grootste eiland: Rugen 926 km²

Hoogste berg: de Fichtelberg 1214 m

Oppervlaktebebouwing: 58 procent kultuuroppervlakte (akkers, weiden, grasland, tuinen); 27 procent bos; 15 procent bebouwde oppervlakte, straten, wateroppervlak en braakliggend terrein.

In het midden van het grondgebied van de DDR ligt West-Berlijn. De politieke status van deze stad is geregeld in het vierzijdig verdrag tussen de USSR, de VS, Frankrijk en Groot-Brittannië.

Bevolking:

Aantal inwoners: 16,64 miljoen, waarvan 53 procent vrouwelijk en 47 procent mannelijk

Bevolkingsdichtheid: 154 inwoners/km²

Leeftijdsstructuur: 64 procent van de bevolking behoort tot de beroepsbekwame groep tussen de 15 en resp. 60 jaar (vrouwen) en 65 (mannen), 19 procent kinderen, 17 procent in de pensioengerechtigde leeftijd.

Aantal levendgeborenen: 225.591 (1987)

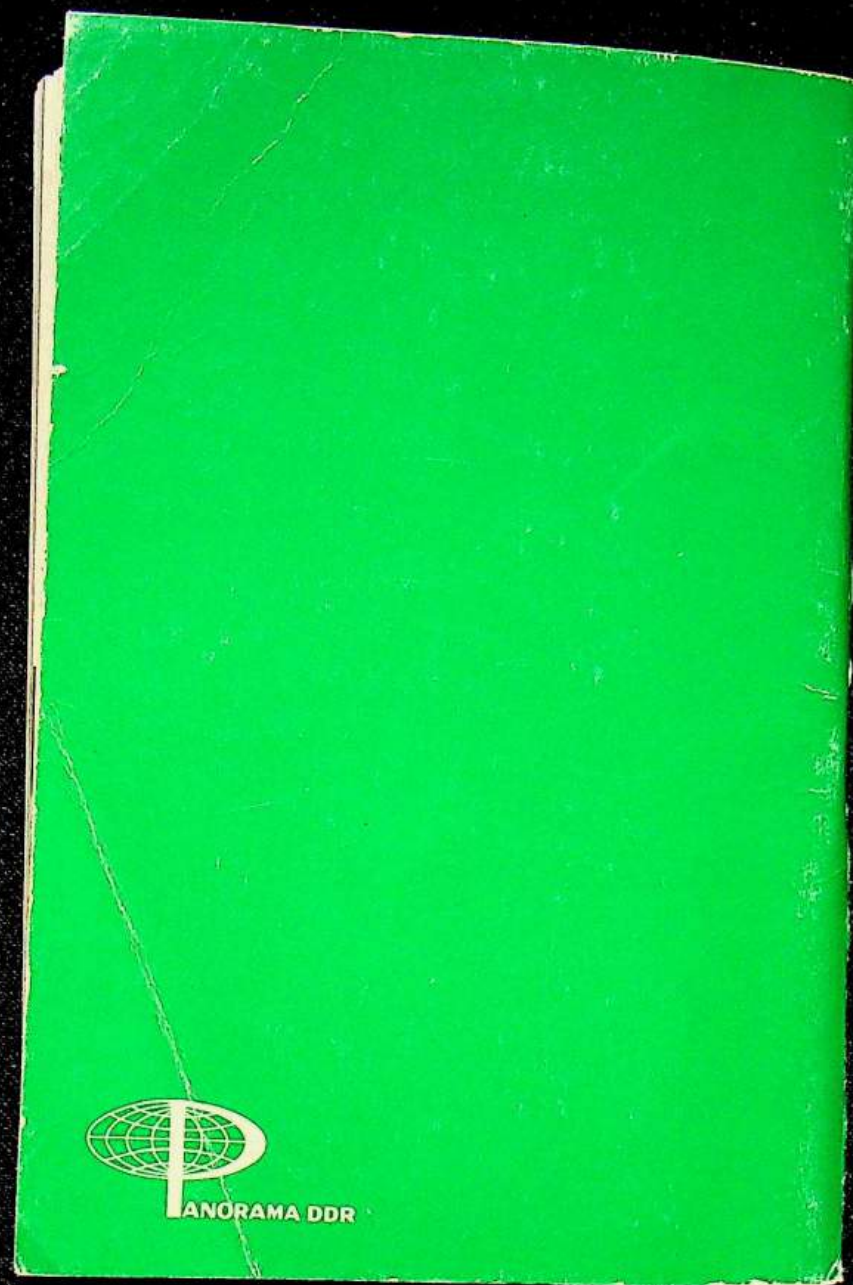
Levensverwachting: 69 jaar voor mannen en 75 jaar voor vrouwen.

Vestiging: drie vierde van de bevolking in steden, een vierde in dorpen.

situatie van de DDR in Europa

ANORAMA DDR